№ 95 Յունիսի 16 (28) **1879** Յունիսի 16 (28) № 95

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Տարեկան գինը 10 ռուբլի, կէս տարեկանը 6 ռուբլի։

Ստորագրւում են միայն խմբագրատան մէջ։

Յօդուածագրողները դիմում են ուղղակի
Тифлисъ, Редакція „Мшакъ"

ՄՇԱԿ

Խմբագրատունը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(Բացի կիրակի և տօն օրերից)

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեզուով։

Յայտարարութիւնների համար վճարւում են
իւրաքանչիւր տողի 2 կոպէկ։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Քաղաքական վերջին անցքերը.—Ներքին տե-սութիւն. Նամակ Երևանից. Ներքին լուրեր.—Արտաքին տեսութիւն. «Temps» լրագրի թղթակցութիւնը. Խառնուրդ.—Մշակի նամակները.—Յայտարարութիւններ.—Բանասիրական. Ն-Նախիջևանի մարդասիրական ընկերութիւնը։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ԱՆՑՔԵՐԸ

Ֆրանսիական հանրապետութեան պատգամաւորների ժողովը այժմ աշխարհի ուշադրութիւնը իր վրա է դարձնում։

Լուսաւորութեան մինիստրի ներկայացրած օրէնքի նախագիծը հոգևորականներին կրթութեան գործից հեռացնելու մասին ամբողջ [illegible] ատարկոյ գառնառ։

Բոնապարտեան կուսակցութեան անդամ Պրն. Կասսանեակ իր վրա առաւ հոգևորականութեան պաշտպանի անշնորհք դերը։

Զայրացած այն հանգամանքից, որ պատգամաւորների ժողովը Կասսանեակին դատապարտութեան ենթարկեց այս վերջինի յաջորդ մէջ տպուած կառավարութիւնը վիրաւորող յօդուածի պատճառով, միւս կողմից նախագահից յանդիմանութիւն ստանալով պատգամաւորների ժողովում իր անվայել վարմունքի համար, Պրն. Կասսանեակը յունիսի 16-ի նիստի ժամանակ վերջին աստիճանի յանդուգն և անամօթ կերպով վարուեց։

Պրն. Կասսանեակը պարլամենտական ամբիոնից լուսաւորութեան մինիստրին մեղադրեց անազնութեան մէջ և հրաժարուեցաւ յետ առնել իր խօսքը, երբ այդ պահանջեց պատգամաւորների ժողովի նախագահ Գամբետտա։ Մեծամասնութեան պահանջին համաձայն Գամբետտա պահանջեց ժողովից յանդիմանութիւն անել Կասսանեակին և ժամանակաւորապէս զրկել նրան ժողովին ներկայ գտնուելու իրաւունքից։ Այդ առաջարկութեան յետոյ միապետականները, բոնապարտականները և կղերականները աղմկալից աղմուկ բարձրացրին, որ նախագահը ստիպուած եղաւ ծածկել իր գլխարկը և ընդհատել նիստը։

Երբ նիստը նորից գումարուեցաւ, ժողովը ձայների բազմութեամբ վճռեց զրկել Կասսանեակից ժողովը այցելելու իրաւունքը երեք օր ժամանակով։ Այդ միջոցին Կասսանեակ ֆրանսիական ամբողջ կառավարութիւնը «անազնիւ» անուանեց։

Կասսանեակը այդ բանի պատճառով դատապարտուածի կենեթակի իրեն խուռնարար, պատճենեց նա այլ ևս պատգամաւոր և մի և նոյն ժամանակ օրէնքից պաշտպանուած չէր։

Ֆրանս-Պրուսիական պատերազմից յետոյ բաւական ժամանակ Ֆրանսիայում հանրապետական կառավարութիւն էր, բայց կառավարութիւնը միապետականների ձեռքին էր և նրանք երկիրը կառավարում էին իրանց շահերի, իրանց սկզբունքների համեմատ, մինչև որ վերջին ամիսների ընթացքում կառավարութիւնը հանրապետականների ձեռքը անցաւ։

Այժմ այդ ժամանակամիջոցում հանրապետականները թիէրի, Գամբետտայի և միւս նշանաւոր պատգամաւոր հայրենասէրների առաջնորդութեամբ պատերազմում էին կառավարութեան հետ, աշխատում էին հանրապետութիւնը Ֆրանսիայի կառավարչական վերջնական ձևը դարձնել, աշխատում էին յաղթող հանդիսանալ։

Նոյն պատերազմը այժմ տանում են միապետականները հանրապետականների դէմ. Բայց որքան մեծ զանազանութիւն կայ երկու կուսակցութիւնների վարմունքի մէջ, որքան մեծ զանազանութիւն կայ այն միջոցների մէջ, որոնց գործ են դրել երկու կուսակցութիւնները։

Հանրապետականները աշխատում էին յաղթող հանդիսանալ ազդելով հասարակութեան և ժողովների վրա խելացի կերպով, կենդանի խօսքի ազդեցութեամբ, պատերազմում էին ազնիւ կերպով, իսկ միապետականները, կղերականները և բոնապարտականները դիմում են անվայել, փողոցային վարմունքի և խռովութեան։

Այդպէս հասարակ և անվայել կերպով միշտ պատերազմում է այն կուսակցութիւնը, որ իր գործը կորցրած է համարում, որ իր մէջ այլ ևս ոյժ չէ զգում, որ մեռնելու է մօտերս...

Եւ ճշմարիտ կարծես բոնապարտական Պրն. Կասսանեակը, այդ կուսակցութեան ամենայանդուգն անդամը, զգում էր այն հարուածը, որ ստացան բոնապարտականները Աֆրիկայից. կարծես նա

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՆՈՐ-ՆԱԽԻՋԵՒԱՆԻ «ՄԱՐԴԱՍԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ»

Մօտիկ միջոցում Ն-Նախիջևանի «Մարդասիրական ընկերութեան» անդամները [illegible] ... ընկերութեան 1878 [illegible]

[illegible]

[illegible] 10-ից [illegible]

[illegible] Ն-Նախիջևանի [illegible]

[illegible]

[illegible] 15 [illegible] 1000 [illegible] 20 [illegible] 10—12 [illegible]

[illegible] 12 [illegible] 6 [illegible] 1—2 [illegible]

զգում էր Նապոլէօն III Բօնապարտի որդու մահը։

[illegible]

Գ. Տ.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՄԱԿ ԵՐԵՒԱՆԻՑ

8 յունիսի

[illegible]

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

[illegible] 2000 [illegible] 1083 [illegible] 37 [illegible] 8000 [illegible]

[illegible] 12-ին ԹԻՖԼԻՍԻ [illegible]

[illegible] ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ [illegible] «О полезности и выгодности введения въ Закавк. краѣ свекло-сахарной промышленности.» [illegible]

[illegible] 40 [illegible]

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

«TEMPS» ԼՐԱԳՐԻ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

«Temps» [illegible] (prestige) [illegible]

[illegible]

Ռ. [illegible]